

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การผลิตและการจ้างงานของสาขาการท่องเที่ยวในประเทศไทย ผลผลิตภาพแรงงานและพลวัตของตัวทวีของภาคการท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี พ.ศ. 2538 2543 2548 2553 และ 2558 ข้อมูล GDP ณ ราคาตลาดใน 16 สาขาการผลิต ปี พ.ศ. 2538-2558 จากบัญชีรายได้ประชาชาติที่จัดทำโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และข้อมูลการจ้างงานของ 16 สาขาการผลิต จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2538-2558 เพื่อคำนวณผลผลิตภาพแรงงานโดยอาศัยค่าสัดส่วนระหว่าง GDP ณ ราคาตลาดและการจ้างงาน และอาศัยการคำนวณกลับของค่าสัมประสิทธิ์แรงงาน และคำนวณตัวทวีการท่องเที่ยวเพื่อแสดงถึง ผลกระทบทางตรง ผลกระทบทางอ้อม ผลกระทบเกี่ยวเนื่อง ความเชื่อมโยงไปข้างหน้า และความเชื่อมโยงไปข้างหลัง เพื่อแสดงถึงพลวัตของภาคการท่องเที่ยว

ผลการศึกษา พบว่า การผลิตและการจ้างงานของภาคการท่องเที่ยวในประเทศไทยมีแนวโน้มขยายตัวตลอดช่วงปี พ.ศ. 2538-2558 โดยมีอัตราการเติบโตสูงกว่า GDP และมีอัตราการเติบโตของการจ้างงานและสัดส่วนการจ้างงานที่สูงกว่าสาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน และสาขาอุตสาหกรรม ซึ่งเป็น 3 สาขาแรกที่มีการจ้างงานและสัดส่วนการจ้างงานสูงที่สุด นอกจากนี้ตัวทวีการท่องเที่ยวแสดงถึง ผลกระทบทางตรง ผลกระทบทางอ้อม และความเชื่อมโยงไปข้างหน้ากับสาขาการผลิตต่าง ๆ ในระดับที่สูงมาก อย่างไรก็ตาม ผลผลิตภาพแรงงานของภาคการท่องเที่ยวยังคงอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะผลผลิตต่อแรงงานของสาขาโรงแรมและภัตตาคารต่ำกว่าสาขาการผลิตอื่น ๆ เกือบทุกสาขา และมีแนวโน้มหดตัวลง รวมไปถึงค่าส่วนกลับของค่าสัมประสิทธิ์แรงงานของสาขาโรงแรมและที่พักอื่น ๆ นอกจากนี้ผลกระทบเกี่ยวเนื่องและความเชื่อมโยงไปข้างหน้าของภาคการท่องเที่ยวอยู่ในระดับต่ำและมีอัตราการเติบโตที่น้อยมาก

ข้อเสนอแนะ คือ รัฐบาลสามารถใช้นโยบายและมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจและการจ้างงาน แต่ควรมุ่งเน้นไปที่การเพิ่มผลผลิตภาพแรงงานภาคการท่องเที่ยว โดยเฉพาะสาขาโรงแรมและที่พักอื่น ๆ

Abstract

The purpose of this research was to study the production and employment situation of the tourism sector in Thailand and to calculate labor productivity and multipliers of tourism in Thailand. The secondary data had been collected including input-output table 1995, 2000, 2005, 2010, 2015 and GDP at current market prices in 16 sectors in 1995-2015 from the national income account reported by the Office of the National Economic and Social Development Council, and employment survey in 1995-2015 disclosed by National Statistical Office. Labor productivity was calculated by the ratio of GDP and employment and the inverse of the labor coefficient. The calculation of tourism multipliers was conducted to indicate direct effects, indirect effects, induced effects, and forward and backward linkage of the tourism sector.

The results showed that the production and employment of the tourism sector in Thailand tend to expand throughout 1995-2015 above the growth rate of GDP. In addition, the growth rate of employment and employment ratio was higher than the agriculture, hunting and forestry sectors, wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles, personal and household goods sector, and the industrial sector, 3 sectors with the highest employment and employment proportion. In addition, the tourism multiplier indicated very high level of direct effect, indirect effects, and the backward linkage to the other sectors. Nevertheless, the labor productivity of the tourism sector remains low. Especially, the production per labor of hotels and restaurants sector and the inverse of labor coefficient of the hotel and lodging place sectors were lower than almost all other sectors and were still likely to shrink. Besides, the forward linkage of the tourism sector was small with a very low growth rate.

The suggestion was that the government could implement tourism promotion policies and measures to create economic growth and employment but should focus on increasing the labor productivity of the tourism sector, especially in the hotels and lodging place sector.